

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 grudnia 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia M. F. podlegającej ubezpieczeniom jako pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu u płatnika składek (...) S.A. wynosi:

okres	ubezpieczenia emerytalne i rentowe	ubezpieczenie chorobowe	ubezpieczenie wypadkowe	ubezpieczenie zdrowotne
2020-02	65,00	65,00	65,00	56,09
2020-03	6 280,00	6 280,00	6 280,00	5 419,01
2020-04	12 700,00	12 700,00	12 700,00	10 958,83
2020-05	12 490,44	12 490,44	12 490,44	10 778,00
2020-06	12 490,44	12 490,44	12 490,44	10 778,00
2020-07	12 490,44	12 490,44	12 490,44	10 778,00
2020-08	12 490,44	12 490,44	12 490,44	10 778,00
2020-09	12 392,94	12 392,94	12 392,94	10 693,87
2020-10	12 380,94	12 380,94	12 380,94	10 683,51
2020-11	12 380,94	12 380,94	12 380,94	10 683,51
2020-12	12 761,94	12 761,94	12 761,94	11 012,28
2021-01	12 376,86	12 376,86	12 376,86	10 679,99
2021-02	12 395,44	12 395,44	12 395,44	10 696,03
2021-03	12 395,44	12 395,44	12 395,44	10 696,03

2021-04	12 794,44	12 794,44	12 794,44	11 040,32
2021-05	12 794,44	12 794,44	12 794,44	11 040,32
2021-06	21 959,44	21 959,44	21 959,44	18 948,80
2021-07	12 026,44	12 026,44	12 026,44	10 377,62
2021-08	3 976,86	24 697,61	24 697,61	24 152,38
2021-09	0,00	99,25	99,25	96,82
2021-10	0,00	12 399,25	12 399,25	12 095,47
2021-11	0,00	99,25	99,25	96,82

W uzasadnieniu wskazano, że z zapisów zaewidencjonowanych w systemie informatycznym ZUS wynika, iż **M. F.** została zgłoszona przez płatnika składek (...) S.A. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 17 lutego 2020 r. z kodem tytułu ubezpieczenia – pracownik. Dokument zgłoszeniowy (...) został złożony po terminie.

Płatnik złożył w/w raporty rozliczeniowe za okres od lutego 2020 r. do listopada 2021 r. wykazując następujące podstawy wymiaru składek:

za luty 2020 r. – 65,00 zł, za marzec 2020 r. 130,00 zł, za kwiecień 2020 r. – 154,00 zł, za okres od maja 2020 r. do sierpnia 2020 r. – 190,44 zł, za wrzesień 2020 r. – 92,94 zł, za październik 2020 r. i listopad 2020 r. – 80,94 zł, za grudzień 2020 r. – 92,94 zł, za styczeń 2021 r. – 76,86 zł, od lutego 2021 r. do lipca 2021 r. – 95,44 zł, za sierpień 2021 r. – 97,61 zł, od września 2021 r. do listopada 2021 r. – 99,25 zł.

Od lutego 2020 r. płatnik składek w raportach składanych za **M. F.** wskazywał wymiar etatu 1/20, a od września 2020 r. - 1/80 etatu.

ZUS ustalił, że **M. F.** świadczy usługi na podstawie umowy o współpracę na rzecz własnego pracodawcy tj. płatnika składek (...) S.A.

Zakład wyjaśnił, że wszczął postępowanie administracyjne dotyczące podstaw wymiaru składek dla wskazanego ubezpieczonego z tytułu zatrudnienia jako pracownika u płatnika składek (...) S.A. od 17 lutego 2020 r. i na podstawie ustalonych w tym postępowaniu okoliczności stwierdził, że czynności wykonywane przez **M. F.** na rzecz płatnika składek (...) S.A., w ramach umowy o pracę i umowy o współpracę wykonywanej w ramach zgłoszonej działalności gospodarczej, były ze sobą ściśle powiązane. Według Zakładu (...) wykonuje pracę na rzecz własnego pracodawcy na podstawie umowy cywilnoprawnej nazwanej umową o współpracę, która ma charakter umowy o świadczenie usług, do której należy odpowiednio stosować przepisy dotyczące umowy zlecenia, a więc umowy, o której mowa w art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. ZUS podkreślił, że beneficjentem świadczonej przez **M. F.** pracy na podstawie umowy o współpracę jest płatnik składek (...) S.A., akcentując, że jej praca przekładała się na przychody pracodawcy z tytułu zawierania np. umów kredytu.

(decyzja – k. 70-75 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od w/w decyzji wniósł płatnik składek - (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. zaskarżając ją w części dotyczącej ustalenia podstawy wymiaru składek za M. F. za okres od marca 2020 r. do listopada 2021 r. (tj. bez części dotyczącej ustalenia podstawy wymiaru składek za luty 2020 r.).

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

1. **naruszenie art. 18 ust. 8** ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (dalej „s.u.s.”) poprzez ustalenie, że całość przychodu osiąganego przez ubezpieczoną z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej podlega wielokrotnemu obowiązkowi składkowemu, tj. zarówno z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej, jak i z tytułu pozostawania w stosunku pracy;

2. **naruszenie art. 8 ust 2a s.u.s.**, poprzez jego zastosowanie;

3. **naruszenie art. 7, art. 77 §1 i 107 §3 k.p.a.** poprzez niepodjęcie niezbędnych czynności mających na celu należyte wyjaśnienie stanu faktycznego sprawy, zaniechanie należytego rozpatrzenia całego materiału dowodowego w sprawie, w tym wyjaśnień złożonych w toku przez odwołującego oraz błędy w ustaleniach faktycznych poczynionych przez organ rentowy poprzez błędne ustalenie, że zakresy obowiązków ubezpieczonej wynikające z umowy o pracę i umowy o współpracę były takie same, podczas gdy były one różne i rozłączne, a nade wszystko poprzestaniu organu na skopiowaniu uzasadnień decyzji wydawanych w innych sprawach przeciwko spółce bez jakiegokolwiek refleksji czy weryfikacji czy poszczególne stwierdzenia odnoszą się do stanu faktycznego w niniejszej sprawie.

W konkluzji skarżący wniósł:

I. o uchylenie decyzji na podstawie art. 477¹⁴ § 2¹ k.p.c. i przekazanie sprawy pozwanemu do ponownego rozpoznania z uwagi na wydanie decyzji z rażącym naruszeniem przepisów postępowania przed organem rentowym, tj. ze względu na naruszenie wymienionych przepisów, ewentualnie

II. o zmianę decyzji w zaskarżonej części na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. oraz ustalenie, że wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w okresie od marca 2020 r. do listopada 2021 r. wynosi:

za marzec 2020 r. – 130,00 zł, za kwiecień 2020 r. – 154,00 zł, za maj 2020 r., czerwiec 2020 r., lipiec 2020 r., sierpień 2020 r. – po 190,44 zł, za wrzesień 2020 r. – 92,94 zł, za październik 2020 r. i listopad 2020 r. – po 80,94 zł, za grudzień 2020 r. – 92,64 zł, za styczeń 2021 r. – 76,86 zł, za luty 2021 r., za marzec 2021 r., za kwiecień 2021 r., za maj 2021 r., za czerwiec 2021 r., za lipiec 2021 r. – po 95,44 zł, za sierpień 2021 r. – 97,61 zł, za wrzesień 2021 r. – 99,25 zł i za październik 2021 r. – po 99,25 zł, za listopad 2021 r. – 196,25 zł.

a także o zasądzenie na rzecz odwołującego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa według norm przepisanych. (odwołanie – k. 3-11)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych z uwzględnieniem wartości przedmiotu sporu podanej w odwołaniu, tj. w kwocie 10800 zł. W uzasadnieniu pozwany podtrzymał argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 33-34 verte)

Na rozprawie w dniu 19 września 2022 r. – bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku - pełnomocnik płatnika poparł odwołanie, zainteresowana przyłączyła się do odwołania, natomiast pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych przy uwzględnieniu wartości przedmiotu sporu tj. kwoty 93 000 zł.

(końcowe stanowiska stron – rozprawa z dnia 19 września 2022 roku e-protokół (...):52-52- 01:13:23 – płyta CD – k. 52)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Płatnik składek- (...) S.A. w Ł. został zarejestrowany w KRS 16.09.2010 r. W/w Spółka powstała z przekształcenia (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na mocy uchwały nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników (do października 2016 r. prowadziła działalność pod firmą (...)). Płatnik składek prowadzi m.in. finansową działalność usługową (z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych), działalność wspomagającą usługi finansowe, działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych, działalność związaną z zarządzaniem funduszami.

(odpis z KRS – k.14-21)

Płatnik składek (...) S.A. jest spółką dystrybucyjną zajmującą się w zakresie swojej działalności oferowaniem produktów bankowych np.: kredytami hipotecznymi, gotówkowymi, dla firm i dla osób indywidualnych.

(okoliczność niesporna)

Według wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej M. F. od dnia 1 września 2003 roku prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą Kancelaria (...) – F.. Przedmiotem przeważającej działalności gospodarczej według (...) jest działalność prawnicza.

(okoliczność niesporna)

Zainteresowana – **M. F.** zawarła w dniu 17 lutego 2020 r. umowę o pracę z płatnikiem – (...) S.A. w Ł., na podstawie której została zatrudniona na czas nieokreślony od 17 lutego 2020 r. na stanowisko doradcy zarządu, w zadaniowym systemie czasu pracy, na 0,05 etatu, za wynagrodzeniem zasadniczym, miesięcznie 130,00 zł brutto. Miejscem wykonywania umowy o pracę były miasta Ł./W..

(umowa – k. 28, k. 60 załączonych do sprawy akt organu rentowego, k. B1 w aktach osobowych dot. M. F. załączonych do sprawy, k. 22-23)

Do obowiązków pracowniczych **M. F.** na stanowisku Doradcy Zarządu należało: doradzanie zarządu w zakresie działań podejmowanych we współpracy ze Związkiem Firm (...). Pracownik miał uprawnienia do reprezentowania spółki zgodnie z udzielonym pełnomocnictwem, dostępu do produktów informatycznych, dostępu do informacji chronionych (dane osobowe oraz tajemnica handlowa).

(zakres czynności – k. 29, k. 51-52 załączonych do sprawy akt organu rentowego i w aktach osobowych dot. M. F. załączonych do sprawy, k. 24)

Zgodnie z porozumieniem stron o zmianie warunków pracy i płacy z dnia 5 sierpnia 2020 roku od dnia 1 września 2020 roku M. F. obowiązywały nowe warunki pracy i/lub płacy: wymiar etatu: 1/80; wynagrodzenie zasadnicze: 32,50 zł brutto. Aneks z 31 grudnia 2020 r. miesięczne wynagrodzenie zasadnicze ustalono z dołu w wysokości 35,00 zł brutto.

(aneks – k. 49, porozumienie – k. 29, k. 50 załączonych do sprawy akt organu rentowego, k. B22 w aktach osobowych dot. M. F. załączonych do sprawy, k. 25)

W dniu 17 lutego 2020 roku pomiędzy M. F. prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Kancelaria (...), a (...) S.A. została zawarta umowa o współpracy na czas nieoznaczony.

Do obowiązków **zainteresowanej** w ramach współpracy z mFinanse należało: pełnienie funkcji C. O. w Spółce i wykonywania w szczególności czynności polegających na kształtowaniu w Spółce (...) poprzez: koordynowanie i

nadzorowanie procesu zapewnienia zgodności prowadzonej przez Spółkę działalności z obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz przyjętymi przez Spółkę standardami rynkowymi, w szczególności w zakresie: przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, o identyfikowania i zapobiegania konfliktom interesów, o wprowadzania środków, które pozwolą zapobiegać oszustwom, o przeciwdziałania korupcji i nadużyciom, zarządzania ryzykiem braku zgodności, w tym zgodności regulacji wewnętrznych Spółki, umów outsourcingu i dokumentów przekazywanych klientom, kontrahentom i osobom trzecim, z przepisami prawa oraz przyjętymi przez Spółkę standardami postępowania w obszarze C.; nadzór nad procesem rozpatrywania reklamacji; przeprowadzanie kontroli oraz postępowań wyjaśniających z zakresu C., udzielanie informacji oraz konsultacji z zakresu C.; prowadzenie szkoleń z zakresu C.; prowadzenie polityki informacyjnej za pomocą między innymi takich narzędzi jak: newsletter, baza wiedzy; redagowanie i utrzymywanie aktualnej bazy wiedzy w zakresie C.; cykliczne raportowanie do władz Spółki o zidentyfikowanym ryzyku z zakresu C. oraz innych raportów wymaganych przepisami prawa bądź umowami; monitorowanie zgodności z prawem realizacji zadań wynikających z przepisów o ochronie danych osobowych we współpracy z Inspektorem Ochrony Danych Osobowych; inne zlecone przez Zarząd w zakresie działalności C.; pełnienie funkcji Koordynatora do spraw Przeciwdziałania P. Pieniądzy tj. osoby odpowiedzialnej za zapewnienie zgodności działalności Spółki jako instytucji obowiązanej oraz jej pracowników i innych osób wykonujących czynności na rzecz tej instytucji obowiązanej z przepisami o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w szczególności poprzez monitorowanie transakcji podejrzanych w Spółce, opracowywanie i aktualizację regulacji wewnętrznych dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy, współpracę z Organami Nadzoru w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy, reprezentowanie Spółki przed Organami Nadzoru, przestrzeganie i rozpowszechnianie wśród organów, pracowników i współpracowników Spółki przepisów z zakresu przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz rozporządzeń i decyzji Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, przekazywanie w imieniu Spółki zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1115 z późn. zm.) zawiadomień, o których mowa w art. 74 ust. 1, art. 86 ust. 1, art. 89 ust. i art. 90 wskazanej ustawy; współpraca z (...) S.A. przy wdrażaniu w Spółce standardów Grupy w powyższym zakresie.

Za wykonanie powyższych czynności zainteresowana miała otrzymać wynagrodzenie ryczałtowe miesięczne w wysokości 10.000,00 zł.

(umowa współpracy – k. 25-27, k. 43-48 załączonych do sprawy akt organu rentowego, k. 26-31)

Aneksem do umowy o współpracy z dnia 17 lutego 2020 roku zawartym w dniu 9 kwietnia 2020 roku wynagrodzenie zainteresowanej w kwietniu 2020 roku uległo jednorazowemu powiększeniu o kwotę 200,00 zł.

(aneks – k. 42 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Aneksem do umowy o współpracy z dnia 17 lutego 2020 roku zawartym w dniu 14 grudnia 2020 roku wynagrodzenie zainteresowanej w grudniu 2020 roku uległo jednorazowemu powiększeniu o kwotę 300,00 zł.

(aneks – k. 41 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Do sprawy załączono zestawienie przelewów otrzymanych przez zainteresowaną od płatnika składek (...) S.A. od marca 2020 r. do października 2021 r. z tytułu współpracy, a także od lutego 2020 r. do września 2021 r. z tytułu umowy o pracę.

(zestawienie – k. 33-40 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Umowa o współpracę została zawarta przez zainteresowaną - jednocześnie z umową o pracę z płatnikiem. Z ramienia spółki (...) zainteresowana bywa na posiedzeniach związku firm pośrednictwa finansowego, ów związek jest zarejestrowany w KRS i ma swoją siedzibę w W.. Przedmiotem obrad jest kwestia regulacyjna nadzoru nad spółkami finansowymi, legislacyjna, podejmowanie działań legislacyjnych dotyczących projektów rynku wewnętrznego, działania marketingowo-pijarowe. Zainteresowana wykonując umowę o współpracy podlegała Przewodniczącemu

Rady Nadzorczej mFinanse, któremu raportowała we wszystkich ocenianych przez nią kwestiach. W ramach umowy o pracę zainteresowana związana była stanowiskiem zarządu. Zainteresowana gdyby nie miała zawartej umowy o pracę to nie mogłaby wykonywać części zadań z umowy o współpracę bo nie miałaby dostępu do danych osobowych. Mogło się zdarzyć, że kiedy zainteresowana nie miała dostępu do pewnych informacji jako osoba współpracująca, to mogła skorzystać ze wskazanych informacji jako pracownik. Do tajemnicy bankowej zainteresowana nie miała dostępu jako osoba współpracująca, ale tylko jako pracownik firmy.

(zeznania zainteresowanej M. F. na rozprawie w dniu 19 września 2022 roku e-protokół (...):03:43 – 00:46:48 – płyta CD – k. 52)

Zainteresowana – M. F. została zgłoszona przez płatnika składek do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 17 lutego 2020 r. w charakterze pracownika. Dokument zgłoszeniowy (...) został złożony po terminie.

(okoliczności niesporne)

Płatnik założył za M. F. raporty rozliczeniowe za okres od lutego 2020 r. do listopada 2021 r. wykazując następujące podstawy wymiaru składek: za luty 2020 r. – 65,00 zł, za marzec 2020 r. - 130,00 zł, za kwiecień 2020 r. – 154,00 zł, za okres od maja 2020 r. do sierpnia 2020 r. – 190,44 zł, za wrzesień 2020 r. – 92,94 zł, za październik 2020 r. i listopad 2020 r. – 80,94 zł, za grudzień 2020 r. – 92,94 zł, za styczeń 2021 r. – 76,86 zł, od lutego 2021 r. do lipca 2021 r. – 95,44 zł, za sierpień 2021 r. – 97,61 zł, od września 2021 r. do listopada 2021 r. – 99,25 zł.

(okoliczności niesporne)

Płatnik w raportach składanych za **M. F.** wskazywał wymiar etatu 1/20, a od września 2020 r. - 1/80 etatu.

(okoliczności niesporne)

Z załączonego zestawienia faktur i rachunków wynika, że od lutego 2020 roku do października 2021 roku na rzecz zainteresowanej zostały przekazane następujące kwoty: w 03/2020 – 6150,00 zł, w 04/2020 – 12546,00 zł, od 05/2020 r. do 11/2020 r. – 12300,00 zł, w 12/2020 r. – 12669,00 zł, od 01/2021 r. do (...) r. – 12300,00 zł, od 04/2021 r. do 05/2021 r. – 12699,00 zł, w 06/2021 r. – 21864,00 zł, w 07/2021 r. – 11931,00 zł, w 08/2021 r. – 24600,00 zł, w 10/2021 r. – 12300,00 zł. Płatnik składek (...) S.A. nie udostępnił w toku postępowania wartości kwot przekazywanych na rzecz zainteresowanej z tytułu umowy o współpracę za luty 2020 r., wrzesień 2021 r., listopad 2021 r.

(okoliczności niesporne)

Kwoty wynagrodzenia z tytułu wykonywania umowy o współpracy zawartej z płatnikiem nie zostały uwzględnione przez pracodawcę w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne w związku z zatrudnieniem zainteresowanej **M. F.**

(okoliczność niesporna)

W spornym okresie płatnik składek naliczał oraz opłacał należne składki za zainteresowaną **M. F.** jedynie z tytułu jej zatrudnienia w charakterze pracownika wyłącznie od kwot osiąganych przez nią wynagrodzeń w związku ze świadczeniem stosunku pracy na rzecz płatnika.

(okoliczność niesporna)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zawarte w aktach sprawy i aktach organu rentowego, w tym na podstawie załączonych do sprawy akt osobowych dot. zainteresowanej, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała, a także w oparciu o zeznania zainteresowanej.

Zwrócić uwagę także należy, że ostatecznie odwołująca spółka nie kwestionowała poprawności matematycznej obliczenia podstawy wymiary składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe, zdrowotne zainteresowanej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 1009- zwaną dalej „ustawą systemową”) za ubezpieczonego uważa się osobę fizyczną podlegającą chociaż jednemu z ubezpieczeń społecznych, o których mowa w art. 1 ustawy.

Płatnikiem składek jest pracodawca – w stosunku do pracowników i osób odbywających służbę zastępczą oraz jednostka organizacyjna lub osoba fizyczna pozostająca z inną osobą fizyczną w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie tej osoby ubezpieczeniami społecznymi, w tym z tytułu przebywania na urlopie wychowawczym albo pobierania zasiłku macierzyńskiego, z wyłączeniem osób, którym zasiłek macierzyński wypłaca Zakład (art. 4 punkt 2a ustawy systemowej).

Ten sam podmiot realizuje obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenie zdrowotne (art. 81 ust. 1, ust. 5 i ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz.1510) oraz Fundusz Pracy (art. 104 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tekst jednolity Dz.U. z 2018 roku, poz. 1265) i składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (art. 9 ustawy z dnia 13 lipca 2006 roku o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz. 1256).

Stosownie do treści art. 8 ust. 1 ustawy systemowej za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a (ust. 2 nie ma zastosowania w sprawie).

Zgodnie z art. 8 ust. 2a za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

W myśl art. 18 ust. 1 ustawy systemowej, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12.

W przypadku ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 2a, w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uwzględnia się również przychód z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło (ust.1a ustawy systemowej).

W podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3, nie uwzględnia się wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz zasiłków (ust.2 ustawy systemowej).

Stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy systemowej, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3.

Art. 4 pkt 9 ustawy systemowej, jako przychód definiuje: przychody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu: zatrudnienia w ramach stosunku pracy, pracy nakładczej, służby,

wykonywania mandatu posła lub senatora, wykonywania pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, pobierania zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia integracyjnego i stypendium wypłacanych bezrobotnym oraz stypendium sportowego, a także z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności oraz umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, jak również z tytułu współpracy przy tej działalności lub współpracy przy wykonywaniu umowy oraz przychody z działalności wykonywanej osobiście przez osoby należące do składu rad nadzorczych, niezależnie od sposobu ich powoływania.

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U.2021.O.1119 t.j.), za przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.

Należy także wskazać, że art. 8 ust. 2a ustawy systemowej został dodany przez art. 1 pkt 4 lit. b ustawy z 23 grudnia 1999 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 110, poz. 1256) i obowiązuje od 30 grudnia 1999 r. Przepis ten wprowadził w tym czasie wyjątek od reguły przyjętej w art. 9 ust. 1 ustawy systemowej, że umowa zlecenia jest zwolniona z obowiązku ubezpieczenia społecznego w sytuacji, gdy występuje u tej samej osoby obok umowy o pracę. Wolą ustawodawcy było objęcie ubezpieczeniem tej grupy osób, z którymi pracodawca zawierał umowy cywilnoprawne celem uniknięcia ponoszenia zwiększonych kosztów, np. w związku z pracą w godzinach nadliczbowych.

Przepis art. 8 ust. 2a ustawy systemowej nie rodzi problemów interpretacyjnych w zakresie zwłaszcza wykładni gramatycznej przepisu, a stanowisko judykatury jest w tej mierze ugruntowane.

Wykładnia funkcjonalna, wskazuje na to, że przepis art. 8 ust. 2a ustawy systemowej dotyczy, co do zasady takiej pracy wykonywanej na podstawie umowy cywilnoprawnej na rzecz pracodawcy, która mogłaby być świadczona przez jej wykonawcę w ramach stosunku pracy z tym pracodawcą, z tym, że musiałby on wówczas przestrzegać przepisów o godzinach nadliczbowych, powierzeniu pracownikowi do wykonywania pracy innej niż umówiona (art. 42 § 4 k.p.) i innych ograniczeń i obciążeń wynikających z przepisów prawa pracy. Niezależnie od sytuacji czy pracownik pracodawcy wykonuje na jego rzecz pracę w ramach stosunku cywilnoprawnego łączącego oba te podmioty, czy też w ramach stosunku łączącego pracownika i podmiot trzeci, to w obu tych przypadkach pracodawca jest rzeczywistym beneficjentem pracy świadczonej przez pracownika - zleceniobiorcę, bez względu na to, czy w trakcie jej wykonywania pracownik pozostawał pod faktycznym kierownictwem pracodawcy i czy korzystał z jego majątku. Nie chodzi bowiem o to, aby stosunek cywilnoprawny na podstawie, którego ubezpieczony wykonuje pracę na rzecz swojego pracodawcy spełniał również przesłanki stosunku pracy.

Jak wskazuje Sąd Najwyższy w wyroku z 24 września 2015 r. (I UK 490/14), przepis art. 8 ust. 2a ustawy systemowej wykreował nie tylko szerokie pojęcie „pracownika”, ale także szeroką definicję pracowniczego tytułu obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. Tytułem tym jest łączący pracodawcę z pracownikiem stosunek pracy (który w tym układzie warunkującym powstanie obowiązku ubezpieczeń społecznych ma podstawowe znaczenie) oraz dodatkowo umowa cywilnoprawna zawarta przez pracownika z pracodawcą lub zawarta z osobą trzecią, ale wykonywana na rzecz pracodawcy. Określone hipotezą art. 8 ust. 2a ustawy systemowej dwie sytuacje faktyczne, w jakich może się znaleźć osoba, do której przepis ten jest adresowany (pracownik wykonujący pracę na podstawie wymienionych umów cywilnoprawnych zawartych z pracodawcą oraz umów cywilnoprawnych zawartych wprawdzie z osobą trzecią, ale gdy praca jest świadczona na rzecz pracodawcy) mają równorzędny charakter z punktu widzenia skutków opisanych dyspozycją tego przepisu. Oznacza to, że konsekwencje prawne na gruncie ustawy systemowej, wynikające z realizacji takich umów, muszą być takie same, tzn. dla celów ubezpieczeń społecznych zarówno wykonywanie pracy na podstawie umów cywilnoprawnych zawartych z pracodawcą, jak i zawartych wprawdzie z osobą trzecią, ale gdy praca

wykonywana jest na rzecz pracodawcy, jest traktowane tak jak świadczenie pracy w ramach klasycznego stosunku pracy łączącego jedynie pracownika z pracodawcą. Sąd Najwyższy prezentuje pogląd, że żaden z przepisów ustawy systemowej nie upoważnia też do postawienia tezy o możliwości różnicowania pojęcia płatnika składek w odniesieniu do sytuacji faktycznych, o jakich mowa w jej art. 8 ust. 2a i przyjęcia, że w przypadku wykonywania pracy na podstawie jednej z wymienionych w tym unormowaniu umów cywilnoprawnych przez osobę, która umowę tę zawarła z własnym pracodawcą, należy osobę taką traktować za pracownika podmiotu, z którym łączy ją stosunek pracy, a w przypadku wykonywania pracy na podstawie wspomnianej umowy cywilnoprawnej przez osobę, która umowę tę zawarła wprawdzie z innym podmiotem, lecz w jej ramach wykonuje pracę na rzecz macierzystego pracodawcy, należy osobę taką uważać za pracownika podmiotu będącego stroną stosunku cywilnoprawnego (zleceniodawcy). Sąd Najwyższy zwraca uwagę, że przepisy ustawy systemowej nie definiują pojęcia „płatnik składek”, aczkolwiek w jej art. 4 pkt 2 lit. a-z wymieniono enumeratywnie podmioty mające ten status. Jednym z płatników jest w myśl art. 4 pkt 2 lit. a ustawy systemowej pracodawca. W żadnym z przepisów ustawy systemowej nie zamieszczono jednak własnej, autonomicznej definicji tego pojęcia. Na potrzeby regulacji omawianego aktu (a więc także jego art. 8 ust. 2a) należy zatem stosować termin „pracodawca” w znaczeniu, jakie nadaje mu art. 3 k.p. W myśl tego przepisu, pracodawcą jest osoba fizyczna oraz jednostka organizacyjna, nawet nieposiadająca osobowości prawnej, jeśli zatrudnia ona pracowników. Tak zdefiniowany pracodawca jest z mocy art. 4 pkt 2 lit. a ustawy systemowej płatnikiem składek dla wszystkich pracowników w rozumieniu tego aktu, a zatem także dla tych, o których mowa w art. 8 ust. 2a, w tym także dla pracowników pozostających z nim w stosunku pracy i jednocześnie wykonujących na jego rzecz pracę w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z osobą trzecią (uchwała Sądu Najwyższego z 2 września 2009 r., II UZP 6/09; wyroki Sądu Najwyższego z 14 stycznia 2010 r., I UK 252/09; z 22 lutego 2010 r., I UK 259/09).

Sąd Okręgowy w pełni podziela zapatrywanie wyrażone w uchwale Sądu Najwyższego z 2 września 2009 r. (II UZP 6/09), zgodnie z którym pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach umowy o dzieło (ale też innej umowy cywilnoprawnej) zawartej z osobą trzecią, jest płatnikiem składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe z tytułu tej umowy (art. 8 ust. 2 lit. a ustawy systemowej). Zgodzić się należy, że stanowiskiem wyrażonym w uzasadnieniu powołanej uchwały, iż przesłanką decydującą o uznaniu za pracownika osoby świadczącej w ramach umowy zlecenia pracę na rzecz swojego pracodawcy jest to, że w ramach takiej umowy, wykonuje faktycznie pracę dla swojego pracodawcy (uzyskuje on rezultaty jej pracy). Zwrot „działać na rzecz” użyty został w art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w innym znaczeniu niż w języku prawa, w którym działanie „na czyją rzecz” może się odbywać w wyniku istnienia określonej więzi prawnej (stosunku prawnego). Stosunkiem prawnym charakteryzującym się działaniem na rzecz innego podmiotu jest stosunek pracy, do którego istotnych cech należy działanie na rzecz pracodawcy (art. 22 k.p.). Również wykonujący zlecenie „działa na rzecz zleceniodawcy” (art. 734 i następne k.c.). W kontekście ww. przepisu zwrot ten opisuje zatem sytuację faktyczną, w której należy zastosować konstrukcję uznania za pracownika. Jest nią istnienie trójkąta umów, to jest: umowy o pracę, umowy zlecenia między pracownikiem i osobą trzecią, umowy o podwykonawstwo między pracodawcą i zleceniodawcą. Pracodawca w wyniku umowy o podwykonawstwo przejmuje w ostatecznym rachunku rezultat pracy wykonanej na rzecz zleceniodawcy, przy czym następuje to w wyniku zawarcia umowy zlecenia z osobą trzecią oraz zawartej umowy cywilnoprawnej między pracodawcą i zleceniodawcą. Konsekwencją konstrukcji uznania za pracownika jest konieczność opłacania przez pracodawcę składki na ubezpieczenia społeczne za osobę, z którą została zawarta umowa zlecenia, tak jak za pracownika. Stosownie do przepisu art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, pracodawcę obciąża zatem także obowiązek poboru i odprowadzenia do ZUS składki na ubezpieczenie zdrowotne za osobę „uznaną za pracownika”.

Pogląd ten został wyrażony przez Sąd Najwyższy również w wyroku z 23 maja 2014 r. (II UK 445/13), w którego uzasadnieniu wskazano, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego zwraca się uwagę, że na tle art. 8 ust. 2 ustawy systemowej pojęcie pracownika w zakresie ubezpieczenia społecznego nie pokrywa się ściśle z takim pojęciem, jakim posługuje się prawo pracy, a odczytywanie tego przepisu w związku z art. 6 ust. 1 punkt 1 oraz art. 6 ust. 1 punkt 4 ustawy systemowej prowadzi do wniosku, że rzeczywisty stosunek prawny regulowany wymienionymi w nim umowami cywilnymi, który istnieje na gruncie prawa cywilnego, nie wywołuje skutków w zakresie prawa ubezpieczeń społecznych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się również, że w sytuacjach, do których odnosi się art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, chodzi o jeden, szeroko ujęty pracowniczy tytuł obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom społecznym. Z tą regulacją korespondują unormowania zawarte w art. 18 ust. 1a i w art. 20 ust. 1 tej ustawy, w których nakazano uwzględnienie w postawie wymiaru składek osób w nim wymienionych również przychodu z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło. Płatnikiem tych składek, w myśl art. 4 pkt 2a ustawy systemowej, jest pracodawca, który jest zobowiązany uwzględniać w podstawie wymiaru składek za swoich pracowników także przychody uzyskiwane przez tych pracowników z tytułu umów cywilnoprawnych, o ile prace w ramach tych umów wykonują w warunkach objętych dyspozycją art. 8 ust. 2a tej ustawy (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 18 marca 2014 r., II UK 449/13; z 6 maja 2014 r., II UK 442/13; z 23 maja 2014 r., II UK 445/13; z 4 czerwca 2014 r., II UK 447/13; z 24 września 2015 r., I UK 490/14; z 5 września 2018 r., I UK 367/17; z 7 lutego 2019 r., I UK 29/18).

Warto zwrócić także uwagę na postanowienie Sądu Najwyższego z 15 listopada 2018 r., w sprawie I UZ 33/18 (Legalis nr 1846930), w którym stwierdzono, że osoba wykonująca pracę na rzecz swojego pracodawcy na podstawie umów cywilnych zawartych z pracodawcą albo z osobą trzecią, z którą także łączy pracodawcę umowa, podlega obowiązkowo ubezpieczeniu społecznemu jako pracownik (art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1778 ze zm.), a płatnikiem składek z tytułu tego ubezpieczenia jest jej pracodawca.

W konsekwencji, przedmiotem postępowania w sprawie o opłacenie przez pracodawcę składki, w wysokości wynikającej z przychodu uzyskanego przez pracownika na podstawie umowy o pracę i umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług wykonywanej na rzecz tego pracodawcy, jest jedynie ustalenie właściwej kwoty od podstawy wymiaru (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 kwietnia 2015 r., II UZ 8/15, LEX nr 1713022; z 19 sierpnia 2015 r., II UZ 14/15, LEX nr 2051058; z 15 marca 2016 r., II UZ 57/15, LEX nr 2290408; z 20 kwietnia 2016 r., II UZ 1/16, LEX nr 2054096).

Czynnikami decydującym o tym, na rzecz, jakiego podmiotu praca była wykonywana jest finalny efekt tej pracy. Obowiązki płatnika powinny obciążać bowiem ten podmiot, na rzecz, którego praca w ramach umowy cywilnoprawnej jest faktycznie świadczona i który w związku z tym uzyskuje jej rezultaty, unikając obciążeń i obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy. Bowiem, co wyżej już sygnalizowano, ustawa systemowa rozszerza pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych poza sferę stosunku pracy, w tym na wykonywanie pracy na podstawie jednej z tych umów przez osobę, która wymienioną umowę zawarła z osobą trzecią, jednakże w jej ramach wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. (patrz postanowienie SN z 25 maja 2022 r. w sprawie III USK 543/21)

Trzeba też jasno określić, że sprawa o opłacenie przez pracodawcę składki w wysokości wynikającej z przychodu uzyskanego przez pracownika na podstawie umowy o pracę i umowy zlecenia (lub innej umowy o świadczenie usług) wykonywanej na rzecz tego pracodawcy, dotyczy składki, gdyż przedmiotem postępowania w takiej sprawie jest jedynie ustalenie właściwej kwoty jej podstawy wymiaru. (postanowienie SN z 18 maja 2022 roku w sprawie II UZ 7/22)

W sprawie niniejszej istota sporu sprowadza się do ustalenia czy w stanie faktycznym znajdzie zastosowanie przytoczony art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i czy przychód uzyskany przez zainteresowaną z tytułu wykonywania umowy o współpracy zawartej z własnym pracodawcą, w miesiącach i kwotach szczegółowo opisanych w decyzji, stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu pracy wykonywanej w ramach umowy o pracę z odwołującą (...) S.A. w Ł. oraz czy w związku z tym prawidłowo kwoty te doliczono do przychodu osiągniętego przez ubezpieczoną we wskazanych miesiącach. W toku postępowania skarżący nie kwestionował natomiast pod względem rachunkowym sposobu ustalenia podstawy wymiaru składek.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie w sposób jednoznaczny wynika, że zainteresowana i (...) S.A. zawarli umowę o współpracy, przy czym była ona jednocześnie zatrudniona na podstawie umowy o pracę z (...) SA w Ł.

Z poczynionych ustaleń wynika, że zakres zadań wynikających z umowy o pracę oraz z umowy o współpracy uzupełniał się. Zainteresowana wprost zeznała, że gdyby nie miała zawartej umowy o pracę z (...) SA to nie mogłaby wykonywać wszystkich istotnych zadań z umowy o współpracę bo nie miałyby dostępu do wielu wrażliwych danych osobowych. Dlatego kiedy wnioskodawczyni nie miała dostępu do pewnych informacji jako osoba współpracująca, to musiała skorzystać ze wskazanych informacji jako pracownik. Z kolei do tajemnicy bankowej zainteresowana nie miała dostępu jako osoba współpracująca, ale jako pracownik.

W ocenie Sądu nie ma żadnego znaczenia, że płatnika z zainteresowaną łączyła umowa o współpracy, bowiem rzeczywistym beneficjentem świadczenia pracy przez ubezpieczone na ich podstawie był płatnik składek – (...) SA.

Za powyższym przemawia przede wszystkim sposób i zakres współpracy pomiędzy tymi podmiotami, pokrywający i uzupełniający się przedmiot ich działalności, wykonywanie przez pracownika zatrudnionego na podstawie umowy o współpracy tych samych lub zbliżonych czynności, jakie wykonywał w ramach powierzonych obowiązków u swojego pracodawcy na podstawie umowy o pracę.

Istotnym jest także fakt, że zainteresowana jako przedsiębiorca występowała w roli reprezentanta mFinanse, a z chwilą podpisywania umowy występowała w charakterze jej pracownika.

Sąd Okręgowy podziela pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z 12 grudnia 2018 r. (III AUa 1133/17), że „czynnikiem decydującym o tym, na rzecz jakiego podmiotu praca była de facto wykonywana, jest finalny efekt tej pracy, a ściślej rzecz ujmując, należy w takiej sytuacji badać, który podmiot osiąga w ostatecznym rozrachunku korzyść z wykonania umowy. Nie jest wymagane, aby pracownik wykonywał w ramach umowy zlecenia takie same czy nawet podobne czynności, jak w ramach stosunku pracy. Mogą być to nawet czynności o zupełnie odmiennym charakterze. Istotne jest (...), że korzyści z tejże pracy uzyskuje pracodawca.”

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy stał na stanowisku, że umowa zawarta przez zainteresowaną jako przedsiębiorcę ze spółką (...) S.A ma charakter umowy o świadczenie usług, do których należy odpowiednio zastosować przepisy dotyczące umów zlecenia, a zatem jest umową, o których mowa w art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Stan faktyczny ustalony w niniejszej sprawie niewątpliwie, w ocenie Sądu Okręgowego, potwierdził to stanowisko. Zgromadzone dowody, w tym z zeznań samej zainteresowanej, tworzyły spójny obraz charakteru pracy świadczonej przez nią.

W ocenie sądu z zebranego w sprawie materiału dowodowego jasno wynika, że umowa o pracę, jak i umowa o współpracy są umowami dopełniającymi i mają charakter kompatybilny. Tym samym, w rzeczywistości nie było możliwym rozgraniczenie czynności wykonywanych przez zainteresowaną w ramach umowy o pracę i umowy o współpracy. Nie dało się w żaden sposób określić, czy realizowane czynności dotyczyły umowy o pracę, czy umowy o współpracy. Z zeznań zainteresowanej wynikało, że wykonując umowę o współpracy podlegała Przewodniczącemu Rady Nadzorczej mFinanse, któremu raportowała we wszystkich ocenianych przez nią kwestiach.

Powyższe w ocenie Sądu niewątpliwie kwalifikuje zawartą umowę, jako umowę o świadczenie usług, do której należy odpowiednio zastosować przepisy dotyczące umowy zlecenia.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie, w ocenie Sądu Okręgowego, wyczerpuje dyspozycję przepisu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, a skoro tak, to stosownie do wcześniejszych rozważań, pracodawca jest również płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe, zdrowotne) ubezpieczonego z tytułu zawartych umów mających charakter umów o świadczenie usług, do których należy odpowiednio stosować przepisy dotyczące umowy zlecenia.

Podobne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z 10 marca 2020 r., w sprawie III AUa 841/19.

Należy podkreślić, że umowy cywilnoprawne wymienione w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej (także w jej art. 9 ust. 1) nie stanowią samodzielnych tytułów obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom społecznym pracownika. W takiej sytuacji nie dochodzi również do zbiegu tytułów ubezpieczenia społecznego w rozumieniu art. 9 tej ustawy. W warunkach wykreowania przez ustawę szerokiego pojęcia pracownika zaskarżone decyzje wskazują tylko, bez potrzeby ustalania tytułu ubezpieczeń, który podmiot jest płatnikiem składek i jaka jest prawidłowa podstawa wymiaru składek. Konsekwencją konstrukcji uznania za pracownika jest konieczność opłacania przez pracodawcę składki na ubezpieczenie społeczne za osobę, z którą została zawarta umowa zlecenia, tak jak za pracownika. Stosownie do przepisu art. 32 ustawy systemowej, pracodawcę obciąża, zatem także obowiązek poboru i odprowadzenia do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składki na ubezpieczenie zdrowotne za osobę „uznaną za pracownika”.

Podkreślić także należy, że stosownie do treści art. 66 ust. 1 punkt 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2021r., poz.1285), obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są pracownikami w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Przy czym, w myśl przepisu art. 69 ust. 1 ustawy systemowej, obowiązek ten powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych.

Przepis art. 66 ust. 1 punkt 1a ustawy systemowej „przenosi”, zatem na grunt przepisów ww. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych konstrukcję uznania za pracownika unormowaną przepisem art. 8 ust. 2a ustawy systemowej. Brak odrębnego uregulowania w tej ustawie (w szczególności w przepisach art. 85-86), kto jest płatnikiem składek na ubezpieczenie zdrowotne osoby uznanej za pracownika (w rozumieniu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej), należy odczytywać jedynie, jako potwierdzające regułę wyprowadzaną z art. 32 ustawy systemowej.

Podleganie obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym przez ubezpieczoną w spornym okresie z tytułu umowy zawartej z odwołującym, jest konsekwencją objęcia jej obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym, jako osoby uznanej za pracownika (art. 66 ust. 1 punkt 1a ustawy w związku z art. 5 punkt 43 ustawy i art. 8 ust. 2a ustawy systemowej) a nie, jako zleceniobiorcy (art. 66 ust. 1 punkt 1e ustawy systemowej).

Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 22 lutego 2006 r. (I UK 227/05), objęcie ubezpieczeniem to przynależność do określonej kategorii podmiotów w razie spełniania ustawowych przesłanek, podleganie natomiast wynika z objęcia ubezpieczeniem i oznacza przyznanie prawa powiązanego z nałożeniem obowiązku.

Ponieważ zainteresowana z tytułu spornej umowy przynależy do kategorii osób uznanych za pracownika, podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu jak pracownik.

Zgodnie z treścią art.81 ust.1 w/w ustawy, do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a, d-i i pkt 3 i 35, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób, z zastrzeżeniem ust. 5, 6 i 10.

Przy ustalaniu podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się wyłączeń wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz nie stosuje się ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (ust.5 ustawy).

Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, potrąconych przez płatników ze środków ubezpieczonego, zgodnie z przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych (ust. 6 w/w ustawy).

Obliczenie składki na ubezpieczenie zdrowotne ubezpieczonej wymaga, zatem uprzedniego wyliczenia kwoty składek na ubezpieczenie społeczne. Przypomnieć też należy, stanowisko wyrażone w uchwale Sądu Najwyższego z 24 stycznia 2007 r. (III UZP 4/06), zgodnie, z którym, co prawda ustawa systemowa rozróżniająca cztery ryzyka ubezpieczeniowe: emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe nie objęła ubezpieczenia zdrowotnego, to jednak należy przyjąć, że ubezpieczenie to jest też rodzajem ubezpieczenia społecznego, zaś jego odrębność wynika przede wszystkim z faktu odmiennego przedmiotu ochrony oraz odrębności organizacyjnej, ubezpieczenie zdrowotne, jest, bowiem realizowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Co do samego sposobu wyliczenia podstawy wymiaru składek w zaskarżonej decyzji Sąd zważył, że strona odwołująca ostatecznie nie kwestionowała tego wyliczenia. Sam sposób obliczenia był zgodny z art. 18 ust. 1 ustawy systemowej w przypadku składek na ubezpieczenia społeczne, zgodny z art. 81 ust. 1, 5 i 6 ww. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w przypadku wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Za obciążeniem obowiązkiem rozliczania i poboru składek, łącznie na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, tylko jednego podmiotu – pracodawcy, przemawia również zasada racjonalnego działania ustawodawcy. Przyjęcie odmiennej koncepcji (dwóch płatników składek – odrębnie na ubezpieczenie społeczne oraz na ubezpieczenie zdrowotne), skutkowałoby tym, że to samo zdarzenie (tytuł prawny skutkujący obowiązkiem ubezpieczenia) pociągałoby „podwójne” obciążenie czasowe i ekonomiczne wywołane koniecznością prowadzenia rozliczenia, dokumentacji rozliczeniowej, poboru – nie tylko dla dwóch podmiotów (pracodawca, zleceniodawca), ale również dla ZUS.

Dodać należy, że wynagrodzenie było odrębnie wypłacane zainteresowanej przez (...) SA w Ł. z tytułu umowy o pracę i odrębnie z tytułu umowy współpracy.

Reasumując - konsekwencją realizacji zawartej przez zainteresowaną umowy, na podstawie, której praca była wykonywana na rzecz pracodawcy (...) SA w Ł. dla celów ubezpieczeń społecznych, jest traktowanie tej pracy jak jej świadczenie w ramach klasycznego stosunku pracy łączącego jedynie pracownika z pracodawcą.

Sporny przepis powinien znaleźć zastosowanie nawet w bardziej klarownych stanach faktycznych niż przedstawionych w niniejszym sporze. Można posłużyć się przykładem pracownika biurowego (np. księgowości) który swoje obowiązki wykonuje na podstawie umowy o pracę i doraźnego kuriera który godzi się po pracy zanieść lub odbierać korespondencję z poczty na zasadzie dobrowolnej umowy zlecenia. Mimo, że wykonywanie obu tych obowiązków pozostaje w całkowitym wzajemnym oderwaniu i pracownik może swoje obowiązki wykonywać na podstawie umowy o pracę bez konieczności wykonywania zlecenia.

Wskazane regulacje prawne są korzystne dla ubezpieczonych bo gwarantują im stabilność stosunku pracy jak i udaremniają pracodawcom (płatnikom składek) obchodzenie przepisów o wynagrodzeniu za pracę w godzinach nadliczbowych.

Mając na względzie powyższe rozważania Sąd Okręgowy, na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 2 sentencji wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. statuującego zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy. Płatnik przegrał niniejszy proces w całości, wobec czego jest on zobowiązany zwrócić pozwanemu organowi rentowemu poniesione koszty zastępstwa procesowego.

Wysokość kosztów zastępstwa procesowego została przez Sąd Okręgowy ustalona na łączną kwotę 5400 zł ustalona zgodnie z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tj. Dz. U. z 2018 r., poz.265)

Ugruntowany jest bowiem pogląd, że sprawa o opłacenie przez pracodawcę składki w wysokości wynikającej z przychodu uzyskanego przez pracownika na podstawie umowy o pracę i zlecenia wykonywanego na rzecz tego

pracodawcy dotyczy składki, gdyż przedmiotem postępowania jest jedynie ustalenie właściwej kwoty jej podstawy wymiaru (postanowienia Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2015 r., II UZ 8/15; z 19 sierpnia 2015 r., II UZ 14/15, z 7 czerwca 2016 r., II UZ 11/16; z 11 sierpnia 2016 r., II UZ 32/16).

Jak wskazuje Sąd Najwyższy nawet w przypadku spełnienia przesłanek z art. 8 ust. 2a ustawy systemowej nie występuje samodzielne (odrębne) ubezpieczenie z tytułu zatrudnienia u drugiego podmiotu, lecz jedno ubezpieczenie u pierwotnie zatrudniającego (odwołującej).

Z tych wszystkich względów Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Sędzia

Z: odpis doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy

Sędzia.